

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СТАРОКИРЕМЕТСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКСУБАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

улица Ленина, дом 37,
село Старая Киреметь,
423067

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ КАРМӘТ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Ленин урамы, 37нче йорт
Иске Кармәт авылы, 423067

Тел.: (84344) 4-60-38, ОГРН 1061665002354, ОКПО 94318487, ИНН/КПП 1603004857 /160301001
E-mail: Skir.aks.a.tatar.ru, <http://aksubayevo.tatarstan.ru>

КАРАР

№ 13

23.10.2025 ел

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасына үзгәрешләр керту турында, № 16, 27.10.2015

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлеге Уставына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлеге башкарма комитетына таянып карар итте:

1. Иске Кармәт авыл жирлеге Башкарма комитетының 27.10.2015 ел, № 16 карары белән расланган «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасына кертергә (үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып, 06.12.2019 ел, № 18, 20.10.2023 ел, № 8 карарлары белән) 9 от 21.10.2024 г.) түбәндәге үзгәрешләр: программа исемендә "2016-2020" саннарын «2016-2028 " саннарына алмаштырырга; программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2028 еллар
---	-----------------

«программаны финанслау күләме» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Программаны финанслау күләме	2016-2028 елларга Программаны финанслау күләме 16 524,9 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел - 720,0 мең сум 2017 ел - 727,2 мең сум 2018 ел - 734,4 мең сум 2019 ел - 741,6 мең сум 2020 ел - 748,8 мең сум 2021 ел - 1433,7 мең сум 2022 ел - 1369,6 мең сум 2023 ел - 1369,6 мең сум 2024 ел - 2261,0 мең сум 2025 ел - 1312,0 мең сум
------------------------------	--

	2026 ел - 1566,0 мең сум 2027 ел - 1698,0 мең сум 2028 ел - 1843,0 мең сум Искәрмә: Программаны финанслау күләме фаразлау характерына ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук федераль һәм республика бюджетларыннан чараларны бергә финанслау өчен акча бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш
--	--

2. Өлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга. <http://aksubayevo.tatar.ru> һәм рәсми хокукий мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/>.

3. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Кармәт авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе:

А.В.Парфенов

Иске Кармәт авыл җирлеге
Башкарма комитеты җитәкчесенең
2025 нче елның 23 нче октябрендәге
13 нче санлы карары
белән расланган

«2016-2028 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске
Кармәт авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү» ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ
МАКСАТЧАН ПРОГРАММАСЫ

Программа паспорты

Программа исеме	«2016-2028 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары нигезендә эшләнә. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Муниципаль заказчы - Программа координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге Башкарма комитеты
	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны төп төзүчеләр	Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, торак пунктта яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренә җәлеп итүчәнлеген арттыру
Программаның Бурычлары	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклау дәрәжәсен, экстремизм һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Чирмәт авыл җирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кискәтү нигезендә аларның законлы хокуклары һәм мәнфәгатьләрен күтәрү
Гамәлгә ашыру сроклары	1. Музейларны социаль-мәдәни функцияләргә торгызырга ашыру өчен комплекслы үстерү; 2. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгате үстерү;
Ярдәмче программалар	3. Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм профилактикалау; Террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә халыкның түземсезлеге атмосферасын булдыруга юнәлтелгән җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Программаны финанслау күләмнәре	2016-2028 еллар
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтиҗәләре (нәтиҗәләргә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтиҗәләргә күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2028 елга кадәр: куркынычсызлык саклау-янгын системалары белән җиһазландырылган музейлар майданнарының өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга бару өлешенең узган чорга карата 33 процентка кадәр; социаль яктан якланмаган гражданның төркемнәре һәм мөмкинлекләргә җиткән кешеләр тарафыннан музейларга килү санының узган чорга карата 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга карата 93 процентка кадәр мөнәсәбәте; төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; программалы массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; үзешчән сәнгатьнең клуб формацияләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; Торак пункт халыкларының этномәдәни үзгәрешчән саклауга юнәлтелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 гә кадәр чаралар; дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданның белән уртак проектлар саны 2 проектка кадәр;

	торак пунктта "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны - 1; террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләрне хөрмәт итү идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген формалаштыру; Яшьләр мохитендә милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге Советы; Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул чишүгә юнәлтелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге мәдәният объектларының гомуми чөлтәре: 1 музей, гомуми китапханәләр, 1 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен үстерүгә 2014 елда торак пункт бюджетыннан 697,4 мең сум акча бүлеп бирелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 7 кешедән артты. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре җиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлдерелә.

Социологик тикшеренүләр мәгълүматлары буенча, мәдәният учреждениеләренең булган чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә тәмин ителешнең җитәрлек булмавы беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "керү чикләрен" саклау;

мәдәният учреждениеләре күрсәткән хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның үтенечләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

ял итү һәм иҗади эшчәнлек, мәгариф һәм үз-үзеңне уку, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен мәдәният учреждениеләрен заманча югары технологияле җиһазлар белән, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләрен тәмин итү чаралары белән җитәрлек тәмин итмәү;

төрле сәнгать жанрларында (музыка, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар кытлыгы

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны җиңү механизмы

Проблеманың эчтәлеге	Чишү механизмы
Мәдәни-ял итү төкдимнәре гражданны үтенечләренә бөтен диапазонын капламый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшчән яңа формалары һәм ысулларын керту
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының җитәрлек үсеше	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәгълүматлаштыру, җиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны җелеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегенә	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән

чиклэнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренәң житәрлек булмавы	жиһазлау, инвалидлар һәм башка хәрәкәткә чиклэнгән гражданның керү өчен мәдәният учреждениеләрен жайлаштыру, ерактан хезмәт күрсәтүгә үстерү
Инновацион мәдәни проектларны эшләү һәм керту кирәклегә	Инновацион проектларга, ижат остаханәләренә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан рискларны көйләү һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашыруда рискларны анализлауны һәм рискларны идарә итүгә муниципаль заказчы - Программа координаторы - Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә Башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

Иң җитди куркынычларга кече программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычы Программа буенча кабул ителгән финанс бурычларын тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы - программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешелгән нәтиҗәләргә карап күрсәткечләргә ел саен тәзәтү. Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестиция җөлеп итүчәнлегә механизмнарны формалаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ риск Программаны нәтиҗәсез идарә итү белән бәйле, бу подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны ағымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

Программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләрен (индикаторларын) үтәүнең өзлексез мониторингы;

халыкны мәгълүматлаштыру һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында ачык мәгълүмат бастыру.

Рискларны идарә итү буенча чаралар күрүгә Программаны гамәлгә ашыру мониторингы һәм аның нәтиҗәлеләген һәм нәтиҗәлеләген бәяләү нигезендә муниципаль заказчы - Программа координаторы гамәлгә ашыра.

Төп максатлар, бурычлар, соңгы нәтиҗәләргә тасвирлау

Программалар һәм аны гамәлгә ашыру сроклары

Программаның максаты 2014 - 2028 елларга "Татарстан Республикасы мәдәнияткә үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы дәүләт мәдәни сәясәтенәң өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендә ағымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният учреждениеләренәң җөлеп итүчәнлеген арттыру, торак пунктта яшәүчеләр һәм кунаклар өчен сәнгать. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә бурычны чишәргә кирәк, шул исәптән:

музейларны социаль-мәдәни функцияләргә тормышка ашыру өчен комплекслы үстерү;

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә халык сәнгать

һөнәрчелеген саклау, өйрөнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларын саклауны һәм нәтиҗәле файдалануны тәэмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның конкрет бурычлары тиешле подпрограммаларда чагыла.

"2016 - 2028 елларга музей эшен үстерү" подпрограммасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге Музей фондын саклауға, өйрөнүгә һәм популярлаштыруға, шулай ук музейларның социаль-мәдәни функцияләренә җәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак гамәлгә ашыруы өчен уңайлы шартлар тудыру максатыннан комплекслы үсешкә юнәлтелгән

"2016 - 2028 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгате үстерү" подпрограммасы милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгате үстерү максатын куя. Бистәнең муниципаль концерт оешмалары чөйрәсенең бүгенге торышын, 2028 елга кадәр концерт учреждениеләренә үсеш перспективаларын чагылдыра.

"Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау" подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Иске Гыйрәмет авыл җирлеге территориясендә толерантлык идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген формалаштыруны камилләштерү, башка мәдәниятләрне хөрмәт итү;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016 - 2028 еллар.

Программаны ресурс белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс тәэмин итү федераль бюджет, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчаларын законнарда билгеләнгән тәртиптә файдалануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 39,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел - 5,0 мең сум
2017 ел - 5,1 мең сум
2018 ел - 5,2 мең сум
2019 ел - 5,3 мең сум
2020 ел - 5,4 мең сум
2021 ел - 2 мең сум
2022 ел - 2 мең сум
2023 ел - 2 мең сум
2024 ел - 2 мең сум
2025 ел - 2 мең сум
2026 ел - 1 мең сум
2027 ел - 1 мең сум
2028 ел - 1 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурс белән тәэмин итү фаразланган характерда һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор

төп башкаручыларның үзара бәйләнешен тәмин итә, чараларның үтәлешен һәм турыдан-туры башкаручылар тарафыннан акчаларның нәтижәле файдаланылуын контрольдә тотат. Программа чараларын гамәлгә ашыру Программа заказчысы барлык программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына катгый туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-иқтисади нәтижәләлеген бәяләү

Мәдәниятнең төп үзенчәлеген шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, шөһесләрнең кыйммәт юнәлешләрен һәм тәртип нормаларын үзгәртүдә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять эшчәнлегенә нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм санлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет Подпрограммаларда үз нәтижәлелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның подпрограммаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү муниципаль заказчы - Программа координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-иқтисади йогынтысы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен арттыруда һәм, шуңа бәйле рәвештә, Аксубай муниципаль районының Иске Гыйремет авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсына гамәлгә ашыру өчен уңайлы иҗтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда:

Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеген саклап калырга ярдәм итүче мәдәни киңлекнең бердәмлеген ныгытуда; иҗади эшчәнлек өчен уңайлы шартлар тудыруда, халыкка мәдәният һәм сәнгатьтә төкдәм ителгән мәдәни байлыкларның һәм мәғлүматның төрлелегенә һәм мөмкинлегенә;

мәдәниятнең иқтисади үсеш процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм сакланучы тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру экология проблемаларын чишү һәм табигый мирасны саклау белән турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәниятне үстерү проблемаларын чишә. Программаны гамәлгә ашыру эффективлыгы Программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

"2016 - 2028 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ буенча ярдәмче программасы Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	"2016 - 2028 елларга музей эшен үстерү" (алга таба - подпрограмма)
ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә башкарма комитеты
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә башкарма комитеты

Максаты	Социаль-мәдәни функцияларне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстеру
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегә Музей фондының дәүләт өләшен саклау, өйрәнү һәм комплекттау. 2. Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә Музей фондын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем биру эшчәнлеген гамәлгә ашыру. 4. музейларны мәгълүматлаштыру
Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакытлары һәм этаплары	2016 – 2028 еллар
Еллар буенча бүленгән ярдәмче программаны финанслау күләме	Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегә бюджеты акчалары исәбенә кече программаны финанслауның гомуми күләме 12920,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2016 ел - 423,0 мең сум; 2017 ел - 427,0 мең сум; 2018 ел - 431,0 мең сум; 2019 ел - 435,0 мең сум; 2020 ел - 440,0 мең сум; 2021 ел - 757,0 мең сум; 2022 ел - 757,0 мең сум; 2023 ел - 757,0 мең сум; 2024 ел - 1266 мең сум; 2025 ел - 1468 мең сум; 2026 ел - 1763 мең сум; 2027 ел - 1916 мең сум; 2028 ел - 2080 мең сум; Искәрмә: кече программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә бюджеты проектын формалаштырганда ел саен ачылканырга тиеш
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтиҗәләре (нәтиҗәләренә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтиҗәләре күрсәткечләре	Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру 2028 елга кадәр: төп фондның реставрацияләнгән әйберләренә реставрацияләүне таләп итүче әйберләр саныннан өләше, музейларның дәүләт исәбенә һәм саклауга куелган төп фонды әйберләре санының ел ахырына карата 93 процентка кадәр; куркынычсызлык саклау-янгын системалары белән жиһазландырылган музейлар майданнарының өләше 92,5 процентка кадәр; музей предметларын актив күрсәтүдә катнашкан төп фонд предметларының гомуми санына карата 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга бару өләшенең узган чорга карата 33 процентка кадәр; социаль яктан якланмаган гражданныр төркемнәре һәм мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр тарафыннан музейларга килү санының узган чорга карата 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларынан күргәзмәләр санының алдагы чорга карата 93 процентка кадәр мөнәсәбәте;

I. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегенә музей челтәре 1 музей учреждениесен үз эченә ала.

Хәл итүне таләп итүче музей эшчәнлегә проблемалары

музейларның матди-техник базасының җитәрлек дәрәжәдә үсеш алмавы; музейларны саклау-янгын сүндерү сигнализацияләре, махсуслаштырылган экспозиция-күргәзмә һәм фонд җиһазлары белән җиһазландырмау;

бөтен музей фондын мәдәни-мәгариф, фәнни-агарту максатларында актив файдаланмау;

дәүләт музейларын мәгълүматлаштыруның җитәрлек булмавы; инфраструктураның Начар үсеше аркасында Мәдәни туризмның җитәрлек дәрәжәдә үсмәве.

II. Ярдемче программаның максаты, бурычлары, ахыргы нәтижеләр һәм аны гамәлгә ашыру сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максаты-музейларны социомәдәни функцияләренә тормышка ашыру һәм җәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак комплекслы үстерү. Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм туплау.
2. Музей фондының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруы.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру. Ярдемче программаны гамәлгә ашыру срогы - 2016-2028 еллар.

III. Ярдемче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Кече программаны район бюджеты хисабына финанслауның гомуми күләме 12920,0 мең сум төшкел итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел - 423,0 мең сум;
2017 ел - 427,0 мең сум;
2018 ел - 431,0 мең сум;
2019 ел - 435,0 мең сум;
2020 ел - 440,0 мең сум;
2021 ел - 757,0 мең сум;
2022 ел - 757,0 мең сум;
2023 ел - 757,0 мең сум;
2024 ел - 1266 мең сум;
2025 ел - 1468 мең сум;
2026 ел - 1763 мең сум;
2027 ел - 1916 мең сум;
2028 ел - 2080 мең сум;

Кече программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм тиешле финанс елына Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегенә бюджеты проекты формалаштырганда ел саен ачыкланырга тиеш.

IV. Социаль-иқтисадый нәтижелелекне бәяләү Ярдемче программалар

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурслар (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) белән нәтиҗәле идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар күрсәтә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшырттырга ярдәм итәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру аша Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегенә матур образын формалаштырачак.

«2016-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2016-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгате үстерү»													
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау; - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, иҗади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру. - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәр													
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Мәдәният, сәнгать үсеше, торак пунктның тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә программалы массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар үткөрү. Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру. "Мәдәният" өлкәсендә халык арасында гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәзмин итүче системаны үстерү һәм модернизацияләү													
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты													
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Аксубай районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты													
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру сроклары	2016-2028 еллар													
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаклары булып Аксубай МР Иске Кармәт авыл җирлеге бюджеты акчалары тора Чыгым 11461,0 (мең сум).													
	нибары	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Средства местного бюджета	11461,0	297,0	300,0	303,0	306,0	309,0	780,0	812,0	940,0	995,0	1312,0	1566,0	1698,0	1843,0
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакуләм һәм мәдәни-массакуләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать сәнгатең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;													

1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы жәмгыять үсешенә хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенә кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы социаль-иқтисадый үсешенә иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү. Әлеге процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә, музей системасында хәзерге заманда халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү; - инновацион рәвешләрен һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү;

- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәғлүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- »мәдәният " өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү ;

- җирлекнең социаль-иқтисадый үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

- халыкның иҗади потенциалын үстерүгә ярдәм итү; .

Ярдәмче Программа Паспорты Иске Кармәт террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау

Ярдәмче Исеме	Программаның	«Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау " (алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр		Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче Максаты	Программаның	Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру

Ярдәмче Программаның Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2028 гг.
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегә бюджеты акчаларының гомуми финанслау күләме 39,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел - 5,0 мең сум 2017 ел - 5,1 мең сум 2018 ел - 5,2 мең сум 2019 ел - 5,3 мең сум 2020 ел - 5,4 мең сум 2021 ел - 2 мең сум; 2022 ел - 2 мең сум; 2023 ел - 2 мең сум; 2024 ел - 2 мең сум; 2025 ел - 2 мең сум; 2026 ел - 1 мең сум; 2027 ел - 1 мең сум; 2028 ел - 1 мең сум; Искәрмә: кече программаны финанслау күләме фаразланган характерлы һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны бергә финанслау өчен район һәм республика бюджетыннан акча бүлөп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати пространство Булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Ярдәмче программаның үтелешен тикшереп торыуы оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегә Советы тикшереп тора.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага Характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясә Конституциясә, шәхеснең, жәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендәгә федераль законнар, 2009 елның 5 октябрәндәгә Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы торыу концепциясә, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенә дәүләт милли сәясәтә стратегиясә, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә юнәлдерелгән нигезләмәләргә үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзергә вакытта Аксубай районының Иске Кармәт авыл җирлегендә 1 дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселманнар -1; православныйлар юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мөселманнар - юк; православныйлар - юк.

Ижтимагый-сәси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләргә конструктив хезмәттәшлегә белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, гамәлдәгә православие чиркәүләре һәм мөселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта Ярдәмче программаны әзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы

көрәш өлкәсендәгә хәзергә вәзгыятьнең киеренке булып калуына бәйле. Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзергә вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә. Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

1. «2016-2028 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Кармәт авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» ярдәмче программа чаралары

№ п/п	Наименование мероприятий	Сроки	Жаваплы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; движения сельской молодежи	2016-2028 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлегендә башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының» мәдәният бүлегенә " МКУ, яшьләр эшләренә һәм спорт бүлегенә.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2028 гг.	Яшьләр эшләренә һәм спорт бүлегенә, "АМР мәдәният бүлегенә" МКУ, «АМР "мәгариф бүлегенә" МКУ
3	Җирлекнең дини берләшмәләрендә дин тотучыларга вәгазләр һәм җомга намазлары вакытында дини түземлекне формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәҗғәгать итү инициативасы белән чыгарга.	2016-2028 гг.	Җирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон массакүләм мәгълүмат чаралары материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкара розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2028 гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлегенә (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2028 гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлегенә (киләшү буенча), Иске Кармәт авыл җирлегендә башкарма комитеты
6	Җәмгыятьтә эхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2016-2028 гг.	«Мәгариф бүлегенә «МКУ» Мәдәният бүлегенә " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2028 гг.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлегенә (киләшү буенча),
8	Төркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләренә белән әңгәмәләр	2016-2028 гг.	Россия Федераль миграция хезмәтененң ТР буенча идарәсененң Аксубай

	үткөрү		районындагы бүлөгө(килешү буенча),
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәрестәре үткөрүне оештыру	2016-2028 гг.	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт җирлегенә башкарма комитеты, Россия Эчкә эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлөгө(килешү буенча), «ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (килешү буенча)
10	Экстремизмның теләсә нинди рәвешенә, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкның иҗтимагый куркынычлыгын аңлату буенча барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрен системалы үткөрү	2016-2028 гг.	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлөгә, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләр вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчкә эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлөгә (килешү буенча)
11	Ярдәмче программа чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	«Сельская новь» газетасы редакциясе (килешү буенча), Иске Кармәт авыл җирлегә клубларында стендлар